

Διευκρινίσεις σχετικά με το θέμα της προθεσμίας άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις

"Από τις 20.9.2012 η προθεσμία άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις μειώνεται από 60 σε 30 ημέρες"

Αρκετοί συνάδελφοι εξέφρασαν τους προβληματισμούς τους όσον αφορά την ορθότητα της ερμηνείας που δόθηκε από την επιστημονική μας ομάδα, σχετικά με τη μείωση της προθεσμίας άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις από εξήντα (60) σε τριάντα (30) ημέρες. Οι συνάδελφοι που έχουν άλλη άποψη, υποστηρίζουν ότι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγών δεν έχει αλλάξει αλλά παραμένει στις εξήντα (60) ημέρες.

Μέσα από την μικρή αυτή ανάλυση θα προσπαθήσουμε να εξηγήσουμε που βρίσκει έρεισμα η άποψή μας για τη μείωση της προθεσμίας άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις.

→ Τι άλλαξε με τον ν. [4079/2012](#)

Με τον ν. [4079/2012](#) (ΦΕΚ 180 Α'/20.9.2012) με τίτλο «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις θεμάτων κεφαλαιακής ενίσχυσης των πιστωτικών ιδρυμάτων», της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις θεμάτων εφαρμογής των νόμων [3864/2010](#), [4021/2011](#), [4046/2012](#), [4051/2012](#) και [4071/2012](#)», της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις θεμάτων δημοσίευσης οικονομικών εκθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και θυγατρικών τους, οι οποίες δραστηριοποιούνται στο χρηματοοικονομικό τομέα» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», θεσπίστηκε μια σημαντική αλλαγή σχετικά με την προθεσμία άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις.

Πιο συγκεκριμένα, στην παράγραφο 2α' του άρθρου πέμπτου του κεφαλαίου Β' του ανωτέρω ν. [4079/2012](#), ορίζονται τα εξής:

2.α. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 66 του ν. [2717/1999](#) (ΦΕΚ Α' 97) προστίθενται λέξεις ως εξής:

«και στις φορολογικές και τελωνειακές προσφυγές εν γένει τριάντα (30) ημερών που αρχίζει όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο.

β. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής καταλαμβάνουν πράξεις που εκδίδονται ή παραλείπεις που συντελούνται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου».

→ Τι αναφέρει η αιτιολογική έκθεση του νόμου

Στην αιτιολογική έκθεση του ανωτέρω νόμου αναφέρονται τα εξής:

«Με την προτεινόμενη διάταξη της υποπαραγράφου 2 της παρούσας

παραγράφου συντομεύεται ο χρόνος για την άσκηση προσφυγής και την διοικητική επίλυση

των φορολογικών διαφορών και επιταχύνεται ο χρόνος για την βεβαίωση και την είσπραξη των εσόδων».

→ Από πότε ισχύει η συγκεκριμένη διάταξη

Όπως είδαμε και ανωτέρω, με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου πέμπτου του κεφαλαίου Β', ορίζεται η ισχύς της διάταξης αυτής και συγκεκριμένα από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 20.9.2012.

→ Πως διαμορφώθηκε το άρθρο 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Ολόκληρο το άρθρο 66 του ν. [2717/1999](#) μετά την ανωτέρω προσθήκη, έχει ως ακολούθως:

«Άρθρο 66 - Προθεσμία

1. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει:

A. Σε περίπτωση ρητής πράξης:

α) Για εκείνους τους οποίους αφορά:

i. από την κατά νόμο επίδοσή της σε αυτούς, ή

ii. σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

β) Για τους τρίτους:

i. από τη δημοσίευσή της, αν δεν προβλέπεται από το νόμο άλλος ειδικότερος τρόπος γνωστοποίησής της, ή

ii. σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

B. Σε περίπτωση παράλειψης, από τη συντέλεσή της.

2. Ειδικώς, στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 64, η προθεσμία είναι ενενήντα (90) ημερών από την έκδοση ή την κατά νόμο δημοσίευση της πράξης ή τη συντέλεση της

παράλειψης **και στις φορολογικές και τελωνειακές προσφυγές εν γένει τριάντα (30) ημερών που αρχίζει όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο.**

3. Η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί και πριν από την επίδοση της πράξης.

4. Αν, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας, αποβιώσει ο νομιμοποιούμενος χωρίς να έχει ασκήσει προσφυγή, αυτή είναι δυνατόν να ασκηθεί, από τους κάθε είδους γενικούς ή ειδικούς διαδόχους του, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον, μέσα σε νέα ισόχρονη προθεσμία, η οποία και αρχίζει από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση της πράξης ή από τότε που τυχόν αυτή τους κοινοποιήθηκε ή από τότε που τυχόν αυτή τους κοινοποιήθηκε ή από τότε που αποδεδειγμένως αντιλήφθηκαν τη συντέλεση της παράλειψης. Αν εκκρεμεί η αποδοχή της κληρονομίας, η προθεσμία δεν αρχίζει πριν από την αποδοχή.

5. Οι διατάξεις της πρώτης περιόδου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που έπαυσε να υπάρχει το νομικό πρόσωπο.

6. Αν ο νομιμοποιούμενος προς άσκηση προσφυγής διαμένει στην αλλοδαπή, οι αντίστοιχες προθεσμίες ορίζονται σε ενενήντα (90) ημέρες».

→ Τι αναφέρει το άρθρο 64 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Το άρθρο 64 του ν. [2717/1999](#), έχει ως ακολούθως:

«Άρθρο 64 - Ενεργητική νομιμοποίηση

1. Προσφυγή μπορεί να ασκήσει εκείνος:

- α) ο οποίος έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον, ή
- β) στον οποίο αναγνωρίζεται τέτοιο δικαίωμα από ειδική διάταξη νόμου.

2. Προσφυγή μπορεί επίσης να ασκήσει ο Υπουργός Οικονομικών, καθώς και τα όργανα, στα οποία έχει μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα αυτή με απόφαση του, υπέρ του Δημοσίου κατά των πράξεων των φορολογικών οργάνων του τελευταίου, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή της φορολογικής εν γένει νομοθεσίας.

→ Η δική μας ερμηνευτική προσέγγιση

Το άρθρο 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. [2717/1999](#)) με τίτλο «προθεσμία» αναφέρεται στην προθεσμία άσκησης προσφυγών **γενικώς** για πράξεις και παραλείψεις, από τις οποίες δημιουργούνται κατά νόμο διοικητικές διαφορές ουσίας. Συνεπώς, το άρθρο 66 δεν αναφέρεται αποκλειστικά σε προθεσμία άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις.

Όπως είναι γνωστό, η ερμηνεία των νόμων διακρίνεται κατά κανόνα σε γραμματική, τελεολογική, αυθεντική κ.λπ.. Δεν μπορούμε δηλαδή να ερμηνεύουμε έναν νόμο κατά το δοκούν αλλά πρέπει να οδηγούμαστε σε ασφαλές συμπέρασμα υιοθετώντας κάποια από τις ανωτέρω ερμηνείες ή πολλές φορές συνδυασμό αυτών.

Γραμματική ερμηνεία είναι εκείνη που γίνεται «δια του γράμματος του νόμου», δηλαδή του κειμένου του. Βοηθητικά στοιχεία που συμπληρώνουν τη βούληση του νομοθέτη είναι οι εισηγητικές εκθέσεις, οι συζητήσεις στη βουλή των Ελλήνων.

Η τελεολογική ερμηνεία αναζητά τον αντικειμενικό σκοπό του νόμου, ratio legis. Ερείζεται στους κανόνες της τυπικής λογικής, οι οποίοι είναι οι κανόνες του ορθώς νοείν.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο νομοθέτης εισήγαγε μια νέα διάταξη με τον ν. [4079/2012](#) με σκοπό (όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση) να **συντομεύεται ο χρόνος για την άσκηση προσφυγής και την διοικητική επίλυση των φορολογικών διαφορών και επιταχύνεται ο χρόνος για την βεβαίωση και την είσπραξη των εσόδων.**

Τη διάταξη αυτή την προσέθεσε στην παράγραφο 2 του άρθρου 66 του ν. [2717/1999](#). Η παράγραφος αυτή ξεκινά με το **επίρρημα «ειδικώς»**, που σημαίνει ότι σ' αυτήν

περιλαμβάνονται κάποιες εξαιρέσεις, κάποιες ειδικές περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται διαφορετική ημερομηνία άσκησης προσφυγών.

Ας δούμε στο σημείο αυτό την παράγραφο 2 με την επίμαχη διάταξη που προστέθηκε:

«2. Ειδικώς, στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 64, η προθεσμία είναι ενενήντα (90) ημερών από την έκδοση ή την κατά νόμο δημοσίευση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης και στις φορολογικές και τελωνειακές προσφυγές εν γένει τριάντα (30) ημερών που αρχίζει όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο».

Η παράγραφος 2 του άρθρου 64, όπως είδαμε και ανωτέρω, αναφέρεται στο δικαίωμα του Υπουργού Οικονομικών καθώς και των οργάνων, στα οποία έχει μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα αυτή με απόφασή του, να ασκήσουν προσφυγή υπέρ του Δημοσίου κατά των πράξεων των φορολογικών οργάνων του τελευταίου, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή της φορολογικής εν γένει νομοθεσίας.

Ουσιαστικά, πρόκειται για τις λεγόμενες ενδοστρεφείς προσφυγές, για τις οποίες ο νομοθέτης όρισε ρητώς ότι η προθεσμία άσκησης προσφυγής είναι ενενήντα (90) ημέρες.

Με τη νέα διάταξη του ν. [4079/2012](#), ο νομοθέτης χρησιμοποιώντας τον συμπλεκτικό σύνδεσμο «και» προσθέτει άλλη μια περίπτωση ειδικής προθεσμίας άσκησης προσφυγής, για φορολογικές και τελωνειακές προσφυγές εν γένει και όρισε την προθεσμία αυτή σε τριάντα (30) ημέρες.

Δηλαδή, εκτός από την προθεσμία των ενενήντα (90) ημερών που έχει ο Υπουργός Οικονομικών (και τα όργανα στα οποία έχει μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα αυτή με απόφασή του), υπάρχει και άλλη μια περίπτωση με διαφορετική προθεσμία για την άσκηση προσφυγών (που ξεφεύγει από το γενικό κανόνα των εξήντα ημερών) και αφορά γενικώς φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις.

→ Συμπεράσματα - Επίλογος

Από την παράθεση των ανωτέρω οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι από 20.9.2012 και μετά η προθεσμία άσκησης προσφυγών για φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις εν γένει, **μειώθηκε από εξήντα (60) σε τριάντα (30) ημέρες.** Αυτή είναι η προσωπική μας άποψη η οποία βρίσκει έρεισμα στην επιχειρηματολογία που παρουσιάσαμε παραπάνω. Ο τόπος διαθέτει έγκριτους νομικούς που ευελπιστούμε να συνδράμουν στην αποκωδικοποίηση της αληθινής βούλησης του νομοθέτη ή στη νομοτεχνική τακτοποίηση αν απαιτείται. Για το λόγο αυτό φρονούμε ότι λόγω της σπουδαιότητας του ζητήματος, η Διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών πρέπει να δώσει διευκρινίσεις άμεσα, ώστε να μη δημιουργηθούν παρερμηνείες εκατέρωθεν με οδυνηρά αποτελέσματα για τους προσφεύγοντες.

Σημείωση: Μετά τη σύνταξη της παρούσας ανάλυσης κοινοποιήθηκαν δυο έγγραφα σχετικά με το θέμα που εξετάζουμε, τα οποία επισυνάπτουμε για ενημέρωσή σας:

- [1. Κοινοποίηση του Ν.4079/2012 άρθρο 5 στοιχείο Β' Τροποποίηση φορολογικών και τελωνειακών διατάξεων, παράγραφοι 2α και 2β, κατά το μέρος που τροποποιεί τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας](#)
- [2. Προθεσμία άσκησης ένδικου βοηθήματος προσφυγής επί φορολογικών διαφορών](#)

Αρ. πρωτ.: Δ33Α 5038629 ΕΞ 12.10.2012

Κοινοποίηση του Ν.4079/2012 άρθρο 5 στοιχείο Β' Τροποποίηση φορολογικών και τελωνειακών διατάξεων, παράγραφοι 2α και 2β, κατά το μέρος που τροποποιεί τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Αθήνα, 12/10/2012

Αρ. πρωτ.: Δ33Α 5038629 ΕΞ 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ & Ε.Φ.Κ.
Δ/ΝΣΗ 33η ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/υση: Κ. Σερβίας 10

Ταχ. Κώδικας: 10184 Αθήνα

Πληροφορίες : Χ. Χατζηναστασίου

Τηλέφωνο: 210 7259326

210 7224770

FAX : 210 7259327

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

Θέμα: Κοινοποίηση του Ν.[4079/2012](#) άρθρο 5 στοιχείο Β' Τροποποίηση φορολογικών και τελωνειακών διατάξεων, παράγραφοι 2α και 2β, κατά το μέρος που τροποποιεί τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Σας κοινοποιούμε το [άρθρο 5](#) του ν. [4079/2012](#) (ΦΕΚ Α' 180/20-9-2012) στοιχείο Β' Τροποποίηση φορολογικών και τελωνειακών διατάξεων, [παρ. 2α και 2β](#), σύμφωνα με το οποίο η [προθεσμία κατάθεσης προσφυγής κατά πράξεων των φορολογικών και τελωνειακών αρχών ορίζεται σε 30 ημέρες](#) αντί 60 που ίσχυε πριν την τροποποίηση. Με το εν λόγω άρθρο τροποποιείται το άρθρο 66 παράγραφος 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ([2717/1999](#)). Η νέα ρύθμιση εφαρμόζεται επί καταλογιστέων πράξεων που εκδίδονται μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. [4079/2012](#), που είναι η 20η Σεπτεμβρίου 2012.

Παρακαλούμε για αυθημερόν ενημέρωση των τελωνείων που υπάγονται στην περιφέρειά σας προς εφαρμογή της εν λόγω τροποποίησης.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΦΙΟΛΙΤΑΚΗ

Αριθ πρωτ.: οικ. 39600/17.10.2012

Προθεσμία άσκησης ένδικου βοηθήματος προσφυγής επί φορολογικών διαφορών

Αθήνα 17 Οκτωβρίου 2012

Α.Π. : Οίκ. 39600

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ/ΚΩΝ ΟΤΑ
Τμήμα Φορολογικό

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 27

Ταχ. Κώδικας: 101 83 Αθήνα

Τηλέφωνα: 213-1364702-4

Fax: 210-3744813

ΘΕΜΑ: Προθεσμία άσκησης ένδικου βοηθήματος προσφυγής επί φορολογικών διαφορών

Σας γνωρίζουμε ότι με την παρ. 2 α της ενότητας Β του άρθρου πέμπτου του ν. 4079/2012 (ΦΕΚ Α΄ 180), συμπληρώνεται η παράγραφος 2 του άρθρου 66 του ν. 2717/1999 και ορίζεται ότι η προθεσμία άσκησης του ένδικου βοηθήματος της προσφυγής για τις φορολογικές και τελωνειακές προσφυγές είναι πλέον τριάντα (30) ημέρες, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην περίπτωση (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 285 του ν. 2717/1999, σε συνδυασμό με τις δικονομικού περιεχομένου διατάξεις των ν. 25/1975 και 1080/1980. Η προθεσμία αυτή αρχίζει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 66 του ν. 2717/1999. Η συγκεκριμένη ρύθμιση καταλαμβάνει πράξεις που εκδίδονται ή παραλείπεις που συντελούνται μετά τη δημοσίευση του ν. 4079/2012, δηλαδή μετά τις 20-9-2012.

Συναφώς υπενθυμίζουμε τις παρεχόμενες, δια του υπ΄ αριθμ. 18812/14-4-2011 εγγράφου μας, οδηγίες αναφορικά με την εξέταση του παραδεκτού των ασκούμενων προσφυγών κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 126 του ν. 2717/1999. Ειδικότερα, η οικεία επιτροπή συμβιβαστικής επίλυσης φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων, οφείλει πριν τη συζήτηση κάθε υπόθεσης να διαπιστώνει επί ποινή απαραδέκτου τη σωρευτική πλήρωση των κατωτέρω προϋποθέσεων:

- Την ύπαρξη δικογράφου, το οποίο απευθύνεται σε δικαστική αρχή.
- Την κατάθεση του δικογράφου στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, πιστοποιούμενης αυτής με τη σχετική πράξη κατάθεσης.

- Επί του αυτού δικογράφου να εμπεριέχεται ρητά το αίτημα του ενδιαφερόμενου για διοικητική επίλυση της διαφοράς με τον οικείο δήμο, στο πλαίσιο της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 1080/1980.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Γιάννης Φ. Ιωαννίδης